

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 26. Основи медичних знань та безпека життєдіяльності дітей дошкільного віку

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Здоров'я людини та фізичної терапії
Семестр	2
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська
Викладач	Старший викладач Денисенко Юрій Тихонович
Контактна інформація	kafedraftmegy@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дана дисципліна ознайомлює здобувачів з основними поняттями в сфері охорони здоров'я, основними групами захворювань та невідкладними станами в медицині, розуміння можливих проблем зі здоров'ям упродовж життя, визначення стратегій та алгоритмів дій при виникненні певних медичних проблем, опанування елементарних медичних знань, а також вмінь надання першої медичної допомоги. Курс допомагає майбутнім вихователям ЗДО опанувати медичну термінологію, кваліфікувати медичні стани, розуміти причинно-наслідкові зв'язки між факторами ризику, спадковістю та медичними станами. Розуміння медичних станів та причин їх виникнення допомагатиме будувати персональні стратегії щодо збереження здоров'я.
Мета та цілі	Мета дисципліни - формування у здобувачів здоров'язбережувальної культури майбутнього вихователя ЗДО та розуміння важливості здорового способу життя у зміцненні здоров'я, компетентності з питань безпеки життєдіяльності; закріплення теоретичних знань і вироблення вмінь з надання першої допомоги при невідкладних станах. Завдання: підготувати вихователя ЗДО для проведення організаційно-методичної, освітньої і виховної роботи з питань охорони та зміцнення здоров'я дітей; сформувати в майбутнього вихователя ЗДО уявлення про методологічні основи здійснення оздоровчої діяльності; сформувати в майбутнього вихователя ЗДО вміння оперативно оцінити стан хворої або потерпілої дитини, визначити необхідний об'єм та надати першу медичну допомогу; підготовка майбутнього вихователя ЗДО до забезпечення безпечних умов власної життєдіяльності та життєдіяльності дітей дошкільного віку в побуті, під час навчально-виховного процесу. У результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні знати: основні фактори, які формують здоров'я та визначають здоровий спосіб життя; мотивацію формування здорового способу життя; основні ознаки патологічних станів у дітей дошкільного віку; основи надання допомоги при деяких патологічних станах (опіках, відмороженнях, ушкодженнях електричним струмом, хімічних опіках, синдромі тривалого стискання, отруєннях, переломах, кровотечах, травматичному шоку, пораненнях тощо) і раптових захворюваннях у звичайних умовах та в

	екстремальних ситуаціях; основні інфекційні захворювання у дітей, основи долікарської діагностики, класифікацію раптових захворювань (у тому числі епідемічних процесів) та патологічних станів; основи дезинфекції, дезинсекції, деритизації; техніка дезинфекції, підручні та табельні засоби для надання першої медичної допомоги; техніку надання долікарської допомоги в різних умовах, спрямовану на попередження ускладнень та порятунок потерпілого; основи реанімації; проблеми життєвого середовища та шляхи їх вирішення; можливі небезпеки в повсякденному житті та в умовах надзвичайних ситуацій і основні шляхи забезпечення безпеки життєдіяльності в цих умовах; заходи, спрямовані на забезпечення безпеки життєдіяльності при прояві небезпек різного походження; класифікацію надзвичайних ситуацій та причини їх виникнення; характеристику вражаючих факторів та осередків ураження при надзвичайних ситуаціях; основні положення електробезпеки та пожежної безпеки; дії вихователя ЗДО під час надзвичайних ситуацій.
Результати навчання	У результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні вміти: проводити профілактику негативного стресу у дітей дошкільного віку; зберігати та підвищувати стійкість організму до інфекційних хвороб; організовувати та проводити заходи із здорового способу життя серед дітей; організовувати та впроваджувати в практичну діяльність вихователя ЗДО методи профілактики різноманітних захворювань у дітей; надавати першу медичну допомогу і долікарську допомогу у загрозливих для життя станах, що виникають при інфекційних захворюваннях; володіти правилами роботи при бактеріологічній небезпеці; оцінювати стан хворого чи потерпілого при наданні першої медичної допомоги; підготовляти хворих чи потерпілих до транспортування; виявляти ознаки життя чи смерті; надавати першу медичну допомогу при травмах і нещасних випадках; накладати пов'язки на різні частини тіла; зупиняти кровотечі, використовуючи різні методи; надавати першу медичну і долікарську допомогу у загрозливих для життя станах, що виникають при захворюваннях та отруєннях; проводити організовану евакуацію у разі виникнення надзвичайних ситуацій; розпізнавати існуючі та потенційні небезпеки і прогнозувати їх вплив на здоров'я та життя людей; визначати надійні заходи та засоби захисту від небезпек життєвого середовища; втілювати в життя заходи захисту, виконувати правила поведінки в надзвичайних і екстремальних ситуаціях; правильно діяти в умовах надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу; організовувати та проводити рятувальні та інші невідкладні роботи в умовах надзвичайних ситуацій на території навчального закладу; використовувати засоби захисту від електро- та пожежної небезпеки. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.
Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Визначити та прописати для відповідного силабуса дисципліни Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності (До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, працювати в команді, раціонально використовувати свій час, розуміння важливості обраної професії, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше).
Пререквізитами	Базові знання з дисциплін: анатомія, фізіологія дітей з основами генетики, вікова фізіологія і дитячі хвороби.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Предмет і задачі курсу.	Предмет і задачі курсу «Основи медичних знань і безпека життєдіяльності». Значення курсу «Основи медичних знань і	Повідомлення про

	безпеку життєдіяльності» для педагогічних працівників Роль вихователя ЗДО в збереженні здоров'я дітей дошкільного віку. Поняття про здоров'язберігаючі технології.	здоров'язберігаючі технології
2. Поняття про хворобу. Основні шляхи попередження захворювань.	Поняття про хворобу. Причини та механізм виникнення хвороби. Періоди хвороби, прояви хвороби, фактори ризику. Можливі ускладнення, ризик для життя. Основні шляхи попередження захворювань. Роль вихователя ЗДО в профілактиці захворювань.	Бюлетень для батьків щодо профілактики захворювань
3. Невідкладні стани в педіатрії та надання необхідної допомоги	Загальне поняття про невідкладні стани. Отруєння. Ознаки харчового отруєння, їх профілактика Невідкладна допомога потерпілому при отруєнні невизначеної етіології. Непритомність. Судоми. Коматозний стан. набряк легень. Колапс. Стан шоку. Синдром крупа. Лихоманка. Астма. Безперервна блювота.	Папка пересувка для батьків щодо дії у випадках невідкладних станів у дітей дошкільного віку
4. Характеристика інфекційних захворювань	Основні шляхи передачі; поняття про епідемію і інфекційний процес. Характеристика інфекційних захворювань, їх специфічний характер. Профілактика інфекційних захворювань. Поняття про імунітет. Календар профілактичних щеплень в Україні Основні поняття про дезінфекцію, дезінсекцію, дератизацію. Перша медична і долікарська допомога в загрозливих для життя станах, що виникають при інфекційних захворюваннях.	Бюлетень для батьків щодо запобігання розповсюдження інфекційних хвороб
5. Поняття про травми і рани.	Види травм, причини їх виникнення, ознаки травм. Забій – причини, ознаки, перша допомога. Вивихи суглобів – причини, ознаки, перша допомога. Переломи кісток – види, причини, ознаки, особливості переломів кісток у дітей, долікарська допомога. Роль вихователя ЗДО в профілактиці дитячого травматизму. Опіки. Обмороження. Електротравми. Невідкладна допомога. Рани: класифікація, характеристика різних видів ран. Первинна обробка ран.. Види кровотеч: артеріальна, венозна, капілярна, паренхіматозна. Методи зупинки кровотечі.	Презентація до теми
6. Десмургія.	Методи та практичні навички накладання пов'язок на різні частини тіла (голову, кінцівки, грудну клітку). Проведення транспортної іммобілізації при різних видах травм (відпрацювання навичок), з використанням стандартних та підручних матеріалів. Методи та прийоми транспортування постраждалого при різних ушкодженнях, використовуючи стандартні носії, медичні лямки підручні засоби.	Презентація до теми Накладання пов'язок на різні частини тіла
7. Державна система захисту населення та територій від НС в Україні в сучасних умовах.	Безпека життєдіяльності як наука і навчальна дисципліна її мета та завдання. Поняття безпеки. Ризик як фактор небезпеки. Основні джерела та чинники небезпеки. Поняття про середовище мешкання людини. Поняття безпеки та небезпеки. Принципи та способи забезпечення безпеки життєдіяльності в школі. Державна система захисту населення та територій від НС в Україні в сучасних умовах. Поняття про надзвичайні ситуації, їх класифікація і рівні. Наслідки надзвичайних ситуацій. Вплив екологічної ситуації в різних регіонах України на здоров'я дорослих і дітей.	Схема факторів небезпеки
8. Надзвичайні ситуації природного і техногенного характеру	Вплив екологічної ситуації в різних регіонах України на здоров'я дорослих і дітей. Основні заходи захисту населення при аваріях. Надання невідкладної допомоги при отруєнні небезпечними хімічними речовинами. Правила евакуації з приміщення ЗДО на випадок пожежі. Пожежонебезпечні речовини та матеріали. Правила пожежної безпеки.	Відеоматеріал про негативний вплив природного та техногенного характеру на людський організм

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базова

1. Антропова М.В. Гигиена детей и подростков. М., 1982. 336с.
2. Безпека життєдіяльності. Навч. Посібник/за ред. В.Г. Цапка.-3-є вид. К.: Знання, 2004. 397с. Безпека життєдіяльності. Навч. Посібник/за ред. В.Г. Цапка, К.: Знання, 2010. 397с.
3. Билич Г.Л. и соавт. Основы валеологии. СПб., 1998. 560с.
4. Бобрицька В.І. і ін. Валеологія. Навч. посібник. Полтава, 1999. 306с.
5. Валецька Р. О. Основи медичних знань. Луцьк. Волинська обласна друкарня. 2008. 380 с.
6. Гишак Т.В. і ін. Основи медичних знань та медицини катастроф: Навчальний посібник. К., 2003. 144 с.
7. Григус І.М. , Романишин М.Я. Перша медична допомога. Львів. «Новий світ-2000». 2021. 176 с.
8. Гигиена детей и подростков /Под ред. В.Н.Кардашенко. М., 1988. 512с.
9. Грибан В.Г. Валеологія: Навчальний посібник. К., 2005. 256с.
10. Демичев С.В. Практическое занятие по оказанию первой медицинской помощи при травмах и заболеваниях: Учебное пособие. М., 2004. 112с.
11. Детские болезни / Под ред. Н. В.Самариной. СПб., 2002. 896с
12. Дорошевич М.П. и соавт. Основы валеологии и школьной гигиены. Мн.. 2003. 234с.
13. Желібо Е. П., Заверуха Н .М., Зацарний В. В., Безпека життєдіяльності. Навч. посібник. 2-е вид., К.: Каравела, 2002. 328с.
14. Заплатинський В., Матис Й. Безопасность в эру глобализации. Монография, ЦУЛ, 2010. 142 с. Кулалаєва Н.В., Михайлюк В.О., Халмаурадов Б.Д. Ручні та пересувні засоби пожежгасіння: основні типи, будова та безпечно використання. Навчальний посібник. Київ, 2011. 189 с.
15. Іващук Л. Ю. Валеологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Ю. Іващук, С. М. Онишкевич. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2010. 400 с.
16. Інфекційні хвороби у дітей. Підручник. За ред. Л.І.Чернишової. К. : ВСВ «Медицина». 2021. 1072 с.
17. Ліпкан В. А, Безпекознавство: Навч. посібник. К.: Видавництво Європейського університету, 2003. 208с.
18. Любецький А. С. Валеологія з основами медичних знань : дитячі інфекційні хвороби, імунітет, травми, перша медична допомога, профілактика : навч.-метод. посіб. для самост. роботи студ. I-II курсів денної та заоч. форми навч.: у 2-х ч. Ч. 2 / А. С. Любецький, Т. І. Качан ; ВДПУ. Вінниця, 2007. 97 с.
19. Мінський І.Я. Практикум з валеології. Черкаси, 1998. – 110с.
20. Мойсак О.Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я: Навч. посібник. К., ПП "Арістей". 2005. 588с. Мохнач Н.Н. Валеологія. Конспект лекцій. Ростов, 2004. 256с.
21. Николенко В.Н. и соавт. Первая доврачебная медицинская помощь. М., 2004. 160с.
22. Основи медичних знань : навч. посіб. / Віра Будзин, Оксана Гузій. Львів : ЛДУФК, 2018.148 с.
23. Основы валеологии / Под ред. В.П.Петленко. В 3-х книгах. К., 1999.
24. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики: Підручник для мед. ВНЗ. За ред. С.К. Таченко, Р. І. Пацюрка. К. : ВСВ «Медицина». Медицина 2015 р. 592 с.
25. Первая помощь при повреждениях и несчастных случаях / Под. ред. В.А.Полякова. М., 1990. 120с.
26. Петриченко Т. В. Перша медична допомога. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2015. 272 с.
27. Пістун І. П. Безпека життєдіяльності. Навч. посібник для вузів. Суми; Університетська книга, 1999. - 301с.
28. Толочик Інна, Кучерук Євген. Основи медичних знань. Херсон. Олді-Плюс. 2020. 160 с.
29. Федонюк та ін. Основи медичних знань та долікарської допомоги. Львів. «Новий світ-2000». 2021. 590 с.
30. Федонюк та ін. Основи медичних знань та долікарської допомоги. Підручник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Тернопіль. «Навчальна книга - Богдан». 2012. 728 с.
31. Цивільна оборона. Підручник/ за ред. В. С. Фрачука. Львів, 2001.
32. Чуприна О. В., Гишак Т. В., Долинна, О. В. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка : навч. посіб. / О. В. Чуприна, Т. В. Гишак, О. В. Долинна. К.: Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2006. 216 с.
33. Ярошевська В. М. Безпека життєдіяльності. Підручник. К.: Професіонал, 2004. 560с.

Допоміжна

1. Анিকেєва Л. Первая медицинская помощь для детей. СПб., 2005. 192с.
2. Апанасенко Г.Л. и соавт. Медицинская валеология. К., 2000. 248с.
3. Большая энциклопедия народных методов самолечения/Сост. Е.Н.Белозерова. Донецк, 2006. 521 с.
4. Дорошкевич М.П. и соавт. Основы педиатрии и гигиены детей дошкольного возраста. Ростов н/д, 2003. 336с.

5. Єжов В. Первая помощь: Пока не приехала скорая. СПб., 2003. 128с.
6. Инфекционные болезни у детей: Справочник в вопросах и ответах. Ростов н/д, 2002. 800с.
7. Інфекційні хвороби в дітей: Підручник для мед. ВНЗ IV рів. акред. / За ред. С.О. Крамарьова, О.Б. Надраги. К., 2010. 392 с.
8. Казин Э.М. и соавт. Основы индивидуального здоровья: Учебное пособие. М., 2000. 192с.
9. Казицкий В.М., Корж Н.А. Десмургия. К., 1986. 80с.
10. Копляр А. Скорая помощь на дому: Как помочь себе и близким. /Серия«Здоровье науки». Ростов н/д, 2004. 544с.
11. Лобзин Ю.В. и соавт. Инфекционные болезни. СПб., 2005. 464с.
12. Марков В.В. Основы здорового образа жизни и профилактика болезней. М., 2001. 320с.
13. Медико-биологические основы валеологии. /Под ред. П.Д.Плахтия. Кам'янець-подільський, 2000. 408с
14. Николенко В.Н. и соавт. Первая доврачебная медицинская помощь. М.,2004. 160с.
15. Онучин Н.А. Пока едет «Скорая». СПб., 2005. 158с.
16. Отвагина Т.В. Неотложная медицинская помощь. Ростов н/д, 2004. 256с.
17. Педагогика здоровья / Под ред. Ш. А. Амонашвили. М., 1992. 288с.
18. Первая медицинская помощь: Справочник. / Под ред. Ю.С.Тыры. Харьков, 2003. 383с.
19. Психология здоровья / Под ред. Г.С.Никифорова. СПб., 2006. 607с.
20. Родионова О.М. и соавт. Первая доврачебная помощь: Практическое пособие. 2004. 78с.
21. Субота Н.П. і ін. Анатомія, фізіологія і патологія органів слуху та мовлення. Харків, 2002. 74с.
22. Ужегов Г.Н. Первая помощь: зона особого внимания. СПб., 2002. 224с.
23. Усов И.Н. Здоровый ребенок: Справочник педиатра. Мн., 1994. 446с. 5
24. Хата З.И. Здоровье человека в современной экологической обстановке. М.,2001. 280с.
25. Хочу быть здоровым /Под ред. Г.П.Отрощенко. К., 1991. 336с.
26. Цимбал Н.М. і соавт. Практикум з валеології: Основи долікарської допомоги: Навч. посібник. Тернопіль, 2000. 112с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття з виконанням практичних завдань. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-6)	42
Змістовий модуль 1 (теми 7-8)	18
Підсумковий контроль (теми 1-8) – залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни